

PAPER DETAILS

TITLE: ANAYASA MAHKEMESİ`NİN ANAYASA`NİN 48. MADDESİNDEKİ SOSYAL GÜVENLİK
HAKKI ÜSTÜNE BİR KARARIN ÇÖZÜMLENMESİ

AUTHORS: Mehmet AKAD

PAGES: 495-515

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/96272>

K A

**ANAYASA M
MADDESİNİ**

Dava konusu ola

Davacı, 1.3.1955
kömür ocaklarında
bir göreve geçtiğini,
lan muayenesi sonun
şıldığını, sigorta yar
ğunda kendisine, oca
yıl geçmiş olması ne
yararlanma olanağı
edilen maddenin ola
rerokz malîîllîîk oryîğ

çen meslek hastalığının
içinde hastalık meydana
nusu olabilecektir. Bu
lek hastalıkları için

Oysa Anayasa'nın
lik hakkına sahiptir.
sosyal yardım teşkilatları
ödevlerdendir. Bu tür
rulu raporunda da belirtilen
çıkabileceği kabul edilmiştir.
saptanan bir süre ile

yardımlardan yararlanmak
lek hastalığına tutulması
gereklidir.

Meslek hastalığı,
sebebi olacak işten ayrı
lının bu Kanunla sağ
eski işinden fiilen ayrı
sında bu hastalık için
zamanın geçmemiş ol

uygulama durumund
nünden reddi gerekti
çedeki karşıoylarıyle
rılmıştır.

Esasın İncelenme

Dâvanın esasına
iptali istenen 506 sa
maddesi ve bunlarla
metinler okunduktan

506 sayılı Sosyal

venliğin korunması a
genel sağlık, genel ah
da açıklanan öteki ne
pılırken asla hakkın

506 sayılı Yasa'nı
madde hükmünün so
tamamen düşüren vey
şiyi sosyal güvenlik ve
telik taşımadığı görülm
de sözü edilen süre ne

yapılamaz ve Anayas
düzenlenebilirdi. Çün
haktan yararlanabiln
rine konu yapılamaz.

Öte yandan, büt
saptayan meydana ç
cak *tek bir sayı ile b*
de elverişli değildir.
görülmesi, çeşitli bul
zırlanması yasa konu
ve tekniğe dayanan

dır. Yasa'nın bu özel
ikinci fıkrasının Ana
mez.

Özetlenecek olursa
ci fıkrasında öngörüle
daki çalışma koşulları
bir süredir. Bu süre
lar, meslekî nitelikte
ce çalıştığı işyeri ile
lar.

Olayımızda hast
ren işten ayrılmada
belgelendirilmiş bulu

Aynı maddenin
gortalı olarak çalış
ayrıldıktan sonra m
sağlanan yardımlar
ması ile hastalığın
tüzükte belirtilen sü
ması şarttır.» biçimi

maksadı hastalığa tutulma
 kullanırdı. Zira (Hastalığa
 dana çıkması) deyimini
 yucunun da bunları
 tır. Esasen sözkonusu
 lığına tutulma) ile (Hastalığa
 olması şartı konuldu
 hastalığına tutulmuş
 bulunması gerektiği
 konusu hastalığın, ha
 meydana çıkması ya

II — Kararın Çözümü

Bu bölümde önce
çesindeki dayanakları
tem içinde kararı ince

Anayasa Mahkemesi

1) Olayda işçinin
çıkan meslek hastalığı
tırılıyor.

2) Bunun için

Yüksek Mahke
hakkı anlayışından
olgusunu dayanak
sa'nın kapsamı da

Şimdi sıra kar

Kararın çözüm

Gerçekten oldu
nin.

E: 71/19, K: 71/6
9, s. 560).

Bu kararda Anay
yor; «Anayasa'nın 48.
masına ilişkin önemli
rala göre Devlet herke
için sosyal sigorta işle
dirilmiştir. İşçi Sigort
radan adı değiştirilerek
Anayasa'nın 48. madd
vanan bir kuruluştur.

dengeyi sağlamakla yaşamında ve özelli girmiş toplumların kişiler sayılır. (..) kesinin gerçekleştir maddeler kuralları tadır.» (AMKD. sy:

Gene aynı kara suna şöyle yaklaşıy rasındaki (Herkes,

amaç edindiği kişiliğinin
ve sosyal adaletin
(AMKD., sy: 10 s. 539
« (...) Sosyal Sigortalara
nin bütün yurttaşlar y
venlik hakkını sağlama
mindan yerine getirme
göstermektedir.» (Bk. a

Böylece 48. madde
genel yapısı içindeki y
sinde ortaya çıkıyor.

hak ve hürriyetlerin
 ti ilkeleriyle bağdaş
 sosyal bütün engell
 vi varlığının gelişm
 ruğu da genel dire
 tanımın bir an önc
 çimini almıştır. Hiç
 tik toplum modelin
 açıklamaya gerek y

Böylece Anayas

bu bulduğu durumlar

Kararda önce madde
çalışmaya başlamasında
talığının, genelgedeki 5
larından yararlanamam
Bunun için de sözkonusu
araştırılıyor.

Yüksek Mahkeme'ye
«eski işinden fiilen ayr
sında bu hastalık için
süre», ne bir zamanaşım
süre, meslek hastalığıdır

venlik hakkına çözüm
deni de burada sak

Anayasa Mahk
masıyla da ortaya
bir hak niteliğinde
tüm katlarına yay
olanaklarla korum
çalışmaları ve ön
larda gördüğümüz
için Toplumsal De

duğu saptandığına, üs
yilda ortaya çıktığını
ğine göre, 5 yıllık sür
sinde çalışan işçinin
hem felsefesine, hem
gun düşmüyor.

Anayasa Mahken
gortalar Kurumu'nun
lık sigortası niteliğinin
yi korumayı amaçlad

lunmaması, 506. sayı
mek için bir fırsat sa
taşın canı ve sağlığı
Yoksa kömür madeni
kişiyi süreyi geçirdi o
ki yasanın da işlerliğ
aksine daraltır ve etk

K

beklenebilir. Üstelik bu
doğrultusunda iktidarda

c) Anayasa Mahk
ni iptal kararı, ona hem
müz «Sosyal Devlet» an
de sosyal güvenlik hak
sonraki kararlarında g
ma olanağı verirdi. Böy
müyle farklı ve kendin
olurdu.